

Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania z plastyki w gimnazjum

Treści nauczania

I. Dzieje sztuki

Sztuka starożytnej Grecji i Rzymu, sztuka romańska, gotycka, odrodzenie, manieryzm, barok, klasycyzm, romantyzm, realizm, polskie malarstwo historyczne, Impresjonizm, postimpresjonizm, secesja, zjawiska w malarstwie polskim przełomu XIX i XX wieku, malarstwo 1. połowy XX wieku – fowizm, ekspresjonizm, kubizm, abstrakcjonizm, unizm, surrealizm, kapizm, malarstwo po II wojnie światowej - action painting, taszyzm, informel, op-art., neofiguracja, hiperrealizm, tendencja zerowa, sztuka polska po II wojnie światowej, realizm socjalistyczny, wybrane zjawiska w sztuce II połowy XX wieku i początku XXI wieku - pop-art., happening, konceptualizm, asamblaż, environment i instalacje, performance, land art (sztuka ziemi), sztuka video, multimedia, sztuka publiczna.

II. Poczet wielkich artystów

III. Tajemnice plastyki

- Porównanie zwykłego spostrzegania i widzenia artystycznego, umiejętność widzenia jako element wrażliwości niezbędnej podczas poznawania dzieł sztuki i samodzielnej ekspresji plastycznej.
- Powtórzenie znanych i poznawanie nowych pojęć z dziedziny plastyki pozwalających na analizowanie elementów dzieł plastycznych wybranego artysty, kierunku, okresu, epoki.
- Znajomość pojęć: barwy podstawowe, pochodne, dopełniające, zjawisko powidoku, barwy czyste i złamane, łamanie barw, względność barw, szeroka gama kolorystyczna, wąska gama barw ciepłych i zimnych, akcent kolorystyczny.
- Pojęcie plamy barwnej oraz faktury plamy. Układ plam jako sposób budowania obrazu.
- Wolor, różnice walorowe jako podstawa uzyskiwania wrażenia przestrzenności przedmiotów na płaszczyźnie. Modelunek światłocieniowy i cieniowanie.
- Różne sposoby ukazywania przestrzeni na płaszczyźnie (przypomnienie) ze szczególnym uwzględnieniem rodzajów perspektywy linearnej (centralna, ukośna, z lotu ptaka, żabia), a także perspektywy malarskiej i powietrznej.
- Zasady komponowania dzieł sztuki, równowaga kompozycyjna, rodzaje kompozycji (statyczna, dynamiczna, otwarta, zamknięta, rytmiczna, symetryczna).
- Analizowanie czynników zewnętrznych i wewnętrznych determinujących kształt dzieł sztuki różnych dziedzin i okresów.
- Interpretacja świata w dziełach sztuki różnych epok, realistyczne ujęcie a ekspresja, deformacja oraz synteza jako środki wyrazu artystycznego podkreślające przekaz, wymowę dzieł.
- Przemiany kolorystyki i faktury obrazów w sztuce dawnej i nowoczesnej.
- Wielokulturowość w sztuce polskiej.
- Fotografia jako dziedzina torująca drogę do sztuki nowoczesnej.
- Teatr i film, ich forma plastyczna.
- Przemiany w rzeźbie i architekturze od połowy XIX wieku do czasów współczesnych.
- Plakat jako forma reklamy wizualnej, jego przeobrażenia, rodzaje, oddziaływanie i przesłanie.
- Wystawa plastyczna, wernisaż jako wydarzenie artystyczne, społeczne i osobiste artysty. Znaczenie mediów.

- Pojęcie i rola awangardy w sztuce, porównywanie awangardowych i tradycyjnych dzieł sztuki tworzonych w tym samym czasie.

IV. Własna działalność plastyczna oparta o twórcze działania artystyczne.

Ocenianie:

ocena niedostateczna - poziom opanowanych treści nie umożliwia podjęcia nauki na następnym etapie edukacyjnym

ocena dopuszczająca (opanowanie treści koniecznych) - przyswojenie prostych informacji, umiejętności i treści przydatnych życiowo umożliwiających realizację zadań życia codziennego nawiązujących do plastyki i kontynuację nauki na następnym stopniu edukacyjnym

ocena dostateczna (opanowanie treści podstawowych) - przyswojenie wybranych umiejętności i treści nauczania, wykorzystywanie ich w celu wykonania prostych zadań teoretycznych i ćwiczeń praktycznych o charakterze odtwórczym, stereotypowym i schematycznej formie

ocena dobra (opanowanie treści rozszerzonych) - przyswojenie szerszego zakresu praktycznych i teoretycznych treści programowych pozwalających na wykonywanie złożonych ćwiczeń praktycznych i teoretycznych, analizowanie poznawanych treści, przenoszenie wiedzy na inne dziedziny, zauważanie związków wiedzy teoretycznej z praktycznym działaniem i życiem codziennym, kształtowaniem otoczenia; duża aktywność twórcza

ocena bardzo dobra (opanowanie treści dopełniających) - pełna realizacja wymagań programowych oraz podstaw programowych; bardzo dobre przyswojenie treści teoretycznych, zauważanie związków i wpływu plastyki na różne dziedziny sztuki kultury; umiejętność stosowania poznanej wiedzy do wykonywania oryginalnych zadań twórczych, myślenie przekrojowe, analizowanie, wnioskowanie widoczne w realizowanych zadaniach teoretycznych i praktycznych; bardzo duża twórcza aktywność i zaangażowanie w podejmowaną pracę

ocena celująca (opanowanie treści wykraczających poza program) - wiedza, umiejętności praktyczne, zamiłowania artystyczne przewyższające zakres pełnej realizacji programu, a tym samym podstaw programowych; zauważanie złożonych związków kulturowych plastyki z innymi dziedzinami sztuki, nauki, kultury; świadomość wpływu sztuki na rzeczywistość; realizacja prac konkursowych; motywacja i dojrzałość podejścia do nauki plastyki przewyższająca wymagania edukacyjne przewidziane dla młodzieży na tym etapie edukacyjnym; postawa twórcza, aktywna, poszukująca.

- * Nauczyciel nie ocenia zdolności ucznia, lecz jego zaangażowanie i wkład w pracę na lekcji.
 - * Prace plastyczne nauczyciel oddaje uczniom w dniu oceny. Część prac jest zostawiana w szkole na wystawy i konkursy.
 - * Nie ma poprawy ocen cząstkowych za prace plastyczne, ponieważ uczniowie otrzymują oceny za pracę na lekcji.
 - * Uczeń może być dwa razy w semestrze nieprzygotowany do zajęć (brak przyborów zapowiedzianych przez nauczyciela), lecz musi to zgłosić nauczycielowi na początku lekcji. Za trzy nieprzygotowania uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną za brak pracy lub zadania domowego, jeżeli je dostarczy w terminie do dwóch tygodni od daty zapowiedzianej przez nauczyciela.
- * Ocenę niedostateczną z odpowiedzi lub kartkówki może uczeń poprawić, jeżeli zgłosi chęć poprawy w ciągu tygodnia od podania oceny przez nauczyciela. Termin poprawy ustala nauczyciel i informuje ucznia.

Wystawianie oceny śródrocznej i rocznej odbywa się na podstawie ocen cząstkowych: za zadania praktyczne wykonane na lekcji, z ćwiczeń przedmiotowych, z aktywności i zaangażowania ucznia na lekcji, z wiedzy teoretycznej, z przygotowania do zajęć.

Formy sprawdzenia wiadomości i umiejętności ucznia, starającego się o poprawę oceny rocznej zgodnie z założeniami WSO. Nauczyciel informuje ucznia ustnie o każdej ocenie i wpisuje ją do dziennika elektronicznego. Sposoby informowania rodziców o ocenach - zgodnie z zapisem w WSO.

Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania z plastyki w gimnazjum

Treści nauczania

Treści edukacji muzycznej wynikające z ogólnych założeń programu i treści repertuarowe nawiązują do treści innych przedmiotów, zwłaszcza języka polskiego, historii, plastyki i integrują się z kształtującym się u uczniów obrazem kultury i sztuki, ich funkcjami, rozwojem, symboliką.

Starożytność - korzenie europejskiej kultury muzycznej

Średniowiecze – powiązania sztuki – muzyki, nauki, filozofii, religii.

Renesans - jak istotne zjawiska epoki renesansu: idee humanizmu, inspiracje antycznej filozofii i estetyki, kult piękna formy, rozkwit sztuki świeckiej i narodowej – przejawiają się w kulturze muzycznej.

Barok - charakterystyczne dla epoki baroku postawy twórców, ich dzieła oraz środki muzycznego wyrazu.

Klasycyzm – podstawowe idee oświecenia: kult rozumu, logiki, poszukiwanie prawidłowości w otaczającym świecie, ukazanych na przykładach kultury muzycznej.

Romantyzm - złożoność i bogactwo muzyki romantyzmu, także jej wyjątkowość i odrębność.

Nowe drogi muzyki - zjawiska współtworzące bogactwo, różnorodność kultury muzycznej XX i początku XXI wieku.

Nasza różnorodność - jazz, muzyka świata, piosenki, rock, muzyka filmowa, zjawiska tworzące „otoczenie” codzienne uczniów.

Wielcy kompozytorzy i ich dzieła.

Przewidywane osiągnięcia uczniów - zakres wiedzy i umiejętności :

1. Znajomość hymnu i polskich pieśni historycznych (*Bogurodzica, Gaude, mater Polonia, Warszawianka 1831 r., Rota*, wybrane pieśni legionowe).
2. Podstawowa znajomość polskiego folkloru, w tym charakteru narodowych tańców, regionalnych odrębności, wybranych pieśni obrzędowych, rozpoznawanie w słuchanych utworach rytmów narodowych tańców polskich.
3. Znajomość kanonu dzieł, stanowiących dorobek polskiej kultury muzycznej jako źródła wartości oraz odrębności narodowej (w tym postaci i twórczości Chopina, Moniuszki, Szymanowskiego).
4. Znajomość wielkich dzieł stanowiących dorobek światowej kultury muzycznej.
5. Dostrzeganie w kulturze muzycznej tego, co różne i tego, co wspólne w poszczególnych epokach.
6. Dostrzeganie ciągłości kultury muzycznej.
7. Umiejętność operowania podstawowymi pojęciami języka muzycznego w opisie i w ocenie utworów muzycznych.
9. Umiejętność wypowiadania się o muzyce
– wyrażanie związanych z utworem myśli i emocji, racjonalnej obrony własnych przekonań,

- wartościowanie zjawisk kultury muzycznej otaczających uczniów, w tym wskazania zagrożeń
 - niektórych z nich dla zdrowia człowieka i środowiska przyrodniczego,
 - umiejętność samodzielnego przygotowania wiadomości o muzyce i kulturze muzycznej na wcześniej ustalony temat.
10. Umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji.

Ocena osiągnięć uczniów:

Ocenę bardzo dobrą może otrzymać uczeń, który w pełni opanuje zakres wiedzy i umiejętności przekazany przez nauczyciela:

1. potrafi interpretować (charakteryzować) słuchaną muzykę jako przekaz kultury, na przykład: stylu epoki, gatunku, rodzaju brzmienia, formy, ekspresji, treści programowych, funkcji,
2. potrafi osobiście ustosunkować się do wartości utworu, uzasadnić swoją opinię,
3. bierze czynny udział w zespołowym muzykowaniu, poprawnie wykonując zadania muzyczne.

Ocenę dobrą może otrzymać uczeń, który wystarczająco opanuje przekazany przez nauczyciela zakres wiedzy i umiejętności. W przypadku braku zdolności muzycznych zadania punktu 1. i 2. rozwiązuje z pomocą nauczyciela; 3. bierze czynny udział w zespołowym muzykowaniu na lekcjach, poprawnie wykonując zadania muzyczne.

Ocenę dostateczną może otrzymać uczeń, który opanował przekazaną przez nauczyciela wiedzę i umiejętności w podstawowym zakresie, ale nie wykazuje się osobistym zainteresowaniem (zaangażowaniem): zadania punktu 1. i 2. wykonuje tylko z pomocą nauczyciela; 3. bierze udział w zbiorowym muzykowaniu w klasie, ale pracuje mało aktywnie.

Ocenę dopuszczającą może otrzymać uczeń, który podany przez nauczyciela zakres wiedzy i umiejętności opanował w stopniu niepełnym i nie wykazuje osobistej aktywności: zadania punktu 1. i 2. wykonuje tylko z pomocą nauczyciela; 3. w zespołowym muzykowaniu uczestniczy w nikłym stopniu.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował minimum zakresu wiedzy i umiejętności przewidzianych programem i nie przejawia osobistej aktywności na zajęciach muzycznych: 1. nie wykonuje zadań muzycznych nawet z pomocą nauczyciela, 2. nie wypowiada się o muzyce, nie bierze udziału w dyskusjach, 3. nie bierze udziału w zbiorowym muzykowaniu, 4. nie wykazuje chęci zmiany postawy wobec przedmiotu.

Uczeń, który odpowiada wymogom sformułowanym dla oceny bardzo dobrej a ponadto bierze aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły i środowiska – śpiewa w chórze, gra w zespole muzycznym, uczęszcza na koncerty, bierze udział w konkursach na temat sztuki lub na przykład przygotowuje na zajęcia lekcyjne dodatkowe materiały poszerzające zakres wiedzy przewidzianej przez program – może otrzymać **ocenę celującą**.

* Nauczyciel nie ocenia zdolności ucznia, lecz jego zaangażowanie i wkład w pracę na lekcji.

*Uczeń może być dwa razy w semestrze nieprzygotowany do zajęć (brak przyborów zapowiedzianych przez nauczyciela), lecz musi to zgłosić nauczycielowi na początku lekcji. Za trzy nieprzygotowania uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną za brak pracy lub zadania domowego, jeżeli je dostarczy w terminie do dwóch tygodni od daty zapowiedzianej przez nauczyciela.

* Ocenę niedostateczną z odpowiedzi lub kartkówki może uczeń poprawić, jeżeli zgłosi chęć poprawy w ciągu tygodnia od podania oceny przez nauczyciela. Termin poprawy ustala nauczyciel i informuje ucznia.

Ocenę śródroczną i roczną wystawia się na podstawie ocen cząstkowych, w oparciu o ustalone kryteria ocen z muzyki. Formy sprawdzenia wiadomości i umiejętności ucznia, starającego się o poprawę oceny rocznej zgodnie z założeniami WSO. Nauczyciel informuje ucznia ustnie o każdej ocenie i wpisuje ją do dziennika elektronicznego. Sposoby informowania rodziców o ocenach - zgodnie z zapisem w WSO.